

Z malého mesta do veľkého sveta

KREATÍVNY, USMIEVAVÝ A OPTIMISTICKÝ MUŽ STREDNÉHO VZRASTU SO ŠEDIVÝMI VLASMI NA HLAVE, KTORÉ MU VŠAK NIČ NEUBERAJÚ Z ENERGIE A DUCHAPLNOSTI, KTORÁ V ŇOM STÁLE PREBÝVA. MÁ ZA SEBOU ROKY PÔSOBNOSTI VO VEREJNOM PRIESTORE AKO OSOBNOSŤ S VYSOKÝM REŠPEKTOM DOMÁCEJ AJ ZAHRAŇICNEJ POLITICKEJ SCÉNY. ROKY PLNÉ ROKOVANÍ, DIPLOMATICKÝCH STRETNUTÍ, OBLEKOV, PRÍSNEHO PROTOKOLU A PRAVIDIEL. NO MÁLOKTO Z NÁS HO POZNÁ Z TEJ DRUHEJ, MENEJ ZNÁMEJ STRÁNKY. DOBRODRUŽNEJ A SVOJÍM SPÔSOBOM ČAROVNEJ. AKTÍVNY A TVORIVÝ MUŽ PONORENÝ DO PÍSANIA, FOTOGRAFOVANIA, NATÁČANIA FILMOV A CESTOVANIA DO NAJRÔZNEJŠÍCH KÚTOV SVETA.

Známy

Predstavujem vám 30-ročného referenta Východoslovenských železiarní, bývalého člena komunistickej strany, trojnásobného primátora Košíc, predsedu Krajského národného výboru v Košiciach, predsedu Slovenskej národnej strany, veľvyslanca Kanady a prvého prezidenta Slovenskej republiky zvoleného v priamych voľbách Rudolfa Schustera. Obraz, ktorý si o ňom

vytvárame, je viac-menej politický, no čo sa skrýva za oponou, mnohých prekvapí.

Neznámy

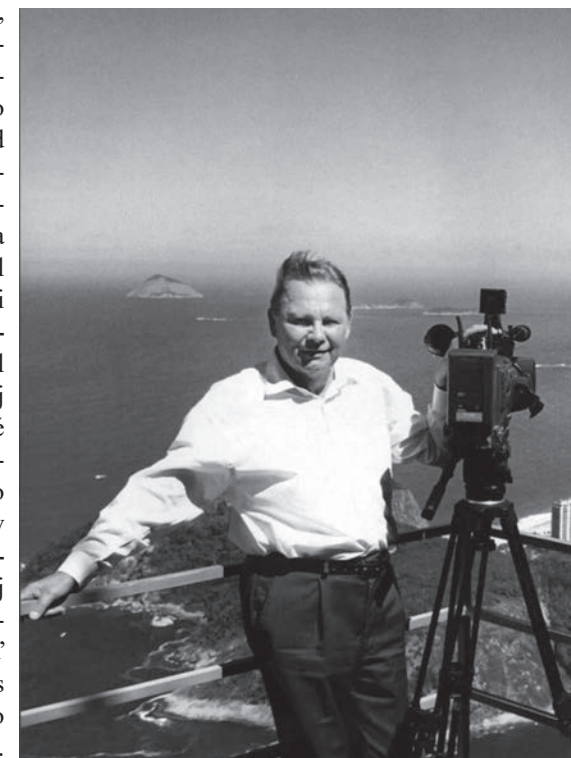
Chlapec z Medzeva s veľkým srdcom plným cestovateľských snov. Rodné mestočko Medzev je pre neho dodnes najmilším miestom na zemi, kde sa vždy rád vracia. Nížiny preplietajúce sa s riekou Bodva, Slovenské rudohorie a príroda, kde preží-

val svoje detstvo, sú jedným z jeho obľúbených miest na Slovensku. Jeho materinskou rečou však nie je slovenčina, ale nemčina, presnejšie mantáchtina. Ako dieťa sa túžil stať hercom, no osud to zariadil inak. Po maturite na stavebnej priemyslovke, ktorá bola v tej dobe raritou, získal aj vysokoškolský diplom v rovnakom odbore. Práve ten mu otváral brány do sveta nekonečných možností. Neuskutočnené sny boli silnejšie ako úspechy, ktoré dosahoval ako politik. Cestovateľská taška, v nej pero a kamera. To bol ozajstný cieľ a nakoniec aj úspech, ktorý by nedosiahol bez veľkého odriekania a sebazaprenia.

Srdcom umelec

Slová básnika a textára Kamila Peteraja: „Čoho sa chytil, to rozkvitlo,“ môžem iba potvrdiť, a to viacnásobne, keďže jeho životné dielo je naozaj veľmi pestré a pramene nápadov nekonečné. Do všetkého vkladal kus seba. Jeho pohľad ostal vždy subjektívno-objektívny vzhľadom na žáner, ktorému sa práve venoval. Čo sa týka literatúry faktu, napísal mnoho diel, medzi ktorými boli aj **Schody návratov** a **Ultimátum**. Jedného dňa si zobral do jednej ruky lupu, do druhej pero a na svet prišli jeho prvé detektívky. Po pátraní nasledovalo cestovanie, ktoré prispelo aj k tvorbe v podobe cestopisov **Viac ako sen** či **V tieni brazílskych pralesov**. Pustil sa aj do rozhlasovej tvorby, z ktorej existuje 25 záznamov. Keď položil pero, chytil kameru, s ktorou precestoval niekoľko obdivuhodných miest sveta.

Všetko, čo videl, si počas svojich ciest zaznamenával, aby nám to potom mohol v podobe dokumentu ukázať. Jedným z nich je neuveriteľný dokument o Aljaške s názvom **Ľadové objatia Svalbardu**. A to ešte nie je všetko. Príbehy dokázal zachytiť aj vo fotografii. Cit pre detail sa v ňom pravdepodobne vybudoval v prítomnosti výtvarníkov i mnohými dňami strávenými v ateliéroch s umelcami. Jeden z nich bol maliar, grafik a ilustrátor Ernest Zmeták, s ktorým absolvoval aj cesty do Talianska. Neskôr o ňom napísal monografiu. Jeho práca sa vyplatila. Ako hovorí slovenské príslovie: „Kto hlboko orie, zlato vyoráva.“ Bol ocenený združeniami, spisovateľmi, inštitúciami, spolkami a neunikli mu ani medzinárodné ceny ako Goldmedal of Leo Tolstoy.

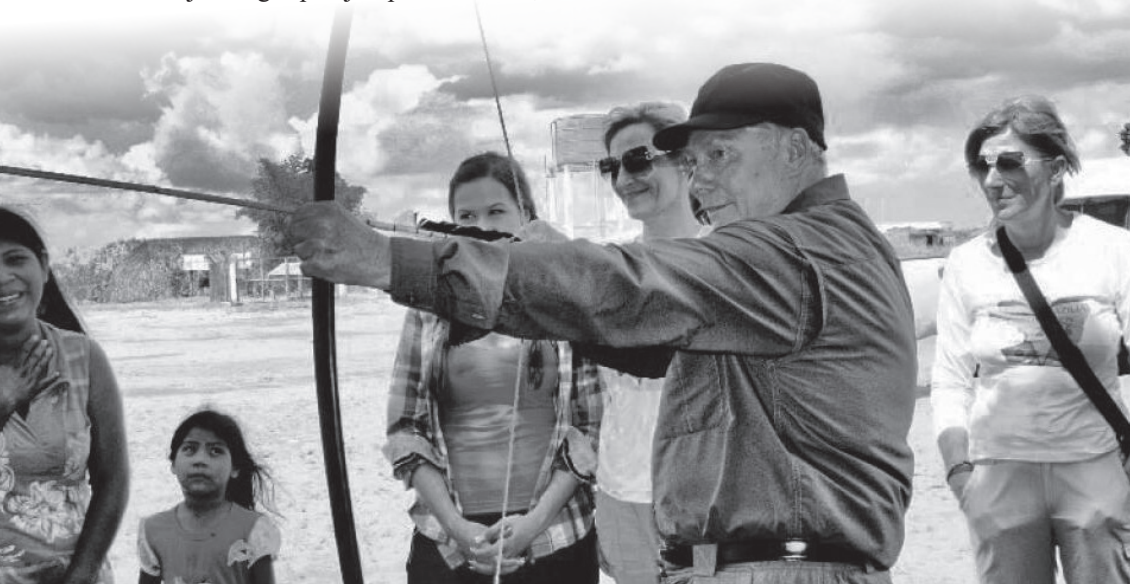

Túžba vidieť Indiánov

2000 metrov dlhý filmový materiál z výpravy jeho otca do Brazílie bol dobrým dôvodom na to, aby sa táto cesta stala snom vtedy ešte malého chlapčeka. Otcovo rozprávanie aj v ňom vyvolalo túžbu po brazílskej faune a flóre a po spoznávaní života Indiánov. A čo si vzal do hlavy, to aj uskutočnil. Po stopách svojho otca Alojza sa s tímom filmárov vybral do ďalekej Brazílie, kde natočili zábery o Indiánoch z brazílskej džungle plnej nepredvídanosti,

exotiky a dobrodružstva. Vďaka nezabudnuteľnej ceste založil v rodnom Medzeve Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej. Na výpravách sa zúčastnil so svojím synom a neskôr aj s vnučkou. Takže Brazíliu precestovali už štyri generácie jeho rodiny. Rudolf Schuster hovorí o Brazílii ako o svojom druhom domove. Prezident Brazílie mu udelil najvyššie štátne vyznamenanie za prínos vo vzájomných vzťahoch medzi Brazíliou a Slovenskom.

Zem pod ľadom

Naša bývalá hlava štátu je živým príkladom tvrdenia, že vek je len číslo. V roku 2015 sa mu v extrémnych ľadových podmienkach podarilo oboplávať súostrovie Špicbergy. Touto náročnou expedíciou nás sprevádza aj v dokumente **Jeden deň na južnom póle**, aby sme si aj my vedeli predstaviť cestu, ktorá zahŕňa veľké odhodlanie a nebojnosť. Posledným z jeho „ľadových výletov“ bola cesta do ďalekej Antarktídy a na južný pól.

Magický 180. poludník

Jeho záujmu neušlo ani najvýchodnejšie miesto Ruskej federácie, Čukotka. Výprava sa uskutočnila v roku 2015.

Spod vyhasnutej sopky hľadel na 180. poludník, ako uvádza aj vo svojej knihe **Čukotka s podtitulom Kde sa rodí deň**. Nádherné horniny hnedo-červenej farby, Michiganský záliv, domy z praveku či zvyšky civilizácie boli miesta, z ktorých čerpal najmä pre svoju fotografickú tvorbu. Zhotovené zábery svedčia o tom, že odviezol naozaj obdivuhodnú prácu. Napriek miestam, ktoré navštívil a krajinám, ktoré mu svojou krásou učarovali, nikdy nebol schopný odísť natrvalo a nevrátiť sa do svojej domoviny. Čím viac cestoval, tým viac si vážil domov. Možno je Medzev púšť a jednotvárný, keď ho porovnáme s Kanadou či Čukotkou, pre neho je však výnimočný a krásny.

Srdcom Košičan

Naše mesto Košice je mu veľmi blízke a slúžil mu nielen ako politik, ale aj ako umelec. Priniesol doň pouličné, pochôdzkové divadlo, teda divadlo pod holým nebom. Predstavenie o slovenskom humanistickom básnikovi a richtárovi Jánovi Bocatiovi sa uskutočnilo v januári 2014. Dramatický text, ktorý preň Rudolf Schuster vytvoril, vniesol do mesta atmosféru, ktorá mu dodala výnimočnosť.

Jeden malý chlapec z Medzeva raz chytil do ruky pero a teraz ten istý chlapec získava ocenenia za diela, ktoré stáli za to, aby ich napísal. Keď skončil jedno dielo, pustil sa do druhého a nikdy neprestal na sebe pracovať. Práve jeho pracovitosť, originalita, pragmatickosť, nebojnosť a elán do života z neho robia osobnosť, ktorá vie byť inšpiráciou aj pre našu generáciu. Koničky, ktorým sa venoval na úrovni profesio-

nála, sú môjmu srdcu blízke a jeho celoživotné dielo je pre mňa dôkazom toho, že nič nie je nemožné, ak si niečo vysnívame. Aj v súčasnosti sa s ním radia viacerí prezidenti veľkých štátov ako USA, Poľska či Rakúska. Nebol obyčajným politikom, bol bývalým prezidentom, ktorý dvakrát so slovenskou zástavou obišiel južný pól, teda dvakrát obišiel okolo našej Zeme.

Rudolf Schuster, starší pán vekom, ale mladý duchom, sa v júni 2000 ocitol na pokraji života s prasknutým hrubým črevom a ďalšími komplikáciami. Lekári mu dávali jedno percento na prežitie. Píše sa rok 2024 a ten istý pán, o ktorom píšem, slávi svoje deväťdesiate narodeniny. Ako hodnotí svoj život Rudolf Schuster? „Tak, ako každý človek, i ja skladám svoj životný obraz ako mozaiku. Svoj život sa snažím žiť podľa vlastných zásad tak, aby som sa v každej životnej etape mohol bez obáv obrátiť dozadu a pozrieť sa na výsledky

práce, ktoré som za sebou zanechal,“ uviedol vo svojej knihe Schody návratov.

Redaktori v akcii

Čím viac informácií o Rudolfovi Schusterovi som mala, tým väčšia bola moja túžba stretnúť sa s ním. Vďaka vytrvalosti mojej slovenčinárky a jej manžela sa mi moja túžba splnila. S bývalým prezidentom Slovenskej republiky Rudolfom Schusterom som sa stretla ja a moji priatelia z redakčnej rady nášho školského časopisu v tzv. prezidentskej knižnici vo Východoslovenskej galérii v Košiciach, kde stále „úraduje“, aj keď by už nemusel.

Zrazu pred nami stál človek, o ktorom som písala, inšpirujúci svojou vitalitou a množstvom aktivít, ktoré stále má. Jeho pútavé rozprávanie nás všetkých ohúrilo, motivovalo i pobavilo. Pýtali sme sa na jeho dobrodružné výpravy i na jeho pôsobenie v prezidentskej funkcii. Bolo to milé stretnutie v príjemnom prostredí s

charizmatickým človekom a splnilo všetky naše očakávania, ba dovoľm si tvrdiť, že ich aj ďaleko prekročilo. Rozhovor s ním nás naplnil pozitívnou energiou a nechcelo sa nám ani veriť, že v januári oslávil už deväťdesiat rokov. To bude asi tým, že píše, spieva a život nevzdáva. Hodina, ktorú nám venoval, ubehla neuveriteľne rýchlo. Na tieto vzácne strávené chvíle s ním, nikdy nezabudneme, práve naopak, budeme na nich dlho spomínať.

A aký je jeho prezidentský odkaz pre budúce generácie Slovákov?

Aby sme naplnili to, čo sme si predsa vzali, keď sme vstupovali do EÚ. Aby sme neboli len do počtu, ale aby sme boli platným členom a to, čo sa nám ponúka, vedeli využiť. Aby sme životnú úroveň tých „na západe“ čo najskôr dobehli. Aby sme neprestúpili z rýchlika na osobný vlak, ale rýchlik zrýchlili. Hlavne však, aby sme sa zjednotili.

Kristína Pásztorová
Zombova 39, 040 23 Košice
0948 142 698 kristinapasztorova40@gmail.com
Gymnázium sv. Košických mučeníkov
Čordákova 50, 040 23 Košice
0 911 872 801 office@gkmke.sk